

*SZKOŁA PODSTAWOWA NR 1
IM. ADAMA MICKIEWICZA
w Nowym Sączu*

***PROGRAM
WYCHOWAWCZO-
PROFILAKTYCZNY***

SPIS TREŚCI:

WSTĘP

- I. PODSTAWA PRAWNA**
- II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU**
- III. CELE I ZADANIA PROGRAMU**
- IV. WIZERUNEK ABSOLWENTA**
- V. KIERUNKI DZIAŁAŃ**
- VI. ZADANIA ORAZ POWINNOŚĆ NAUCZYCIELI
I WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH**
- VII. ZADANIA PRACOWNIKÓW ADMINISTRACYJNO-
TECHNICZNYCH SZKOŁY**
- VIII. PROCEDURA EWALUACJI**
- IX. UWAGI KOŃCOWE**
- X. STRATEGIE FORMY REALIZACJI CELÓW I ZADAŃ
WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYCH
ZAWARTYCH W PROGRAMIE**

Wstęp

Motto:

*„Jeśli planujesz na rok- posiej ziarno,
Jeśli planujesz na dziesięć lat- posadź drzewo,
Jeśli planujesz na całe życie-
WYCHOWAJ CZŁOWIEKA...”*

Szkoła jest miejscem, w którym dziecko spędza dużo czasu. Tu rozwija się pod względem intelektualnym i społecznym; spotyka rówieśników, poznaje dorosłych, którzy winni wspierać ucznia w realizacji jego potrzeb rozwojowych, chroniąc je jednocześnie przed zagrożeniami zakłócającymi jego spojrzenie na świat i pomagając mu w dokonywaniu prawidłowych wyborów.

Tak więc, wspierając wszechstronny rozwój ucznia, szkoła musi zadać sobie trudu, by zachować właściwe proporcje między przekazywaną wiedzą, kształtowaniem umiejętności i wychowaniem młodego człowieka. To trudne zadanie, szczególnie w dobie obecnej, w której zwiększa się potrzeba przeciwdziałania zjawiskom zagrażającym zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci i młodzieży, a co za tym idzie, konieczność podjęcia kompleksowych działań wychowawczych i profilaktycznych na terenie szkoły, składających się na proces wychowania, którego celem nadrzędnym jest wychowanie dzieci na *„ludzi uczciwych, rozumiejących siebie i umiejących żyć z innymi i dla innych”*.

W procesie tym uczestniczy wiele podmiotów, przede wszystkim sam uczeń, jego rodzice, potem szkoła i wreszcie społeczeństwo globalne ze swoimi organizacjami i środkami masowego przekazu. Ponieważ ich oddziaływania mogą być różne, nierzadko przeciwstawne, zadaniem szkoły jest próba stworzenia jednolitego programu działań, będącego wynikiem ich aktywnej współpracy.

Wypracowany w naszej placówce system wychowawczo- profilaktyczny ma w swym założeniu stanowić podstawę dobrego, skutecznego i zgodnego oddziaływania wobec dziecka, by umożliwić mu poznanie rzeczywistości, nauczyć je oddziaływać na nią i w efekcie ukształtować postawę młodego człowieka do świata, wyrażoną w jego przekonaniach, poglądach, hierarchii wartości i wreszcie – *celu jego życia*.

I. PODSTAWA PRAWNA

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (zwłaszcza art. 72),
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017 r. poz. 59) - art. 10 ust. 1 pkt 5, art. 26 ust. 2, art. 78,
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. poz. 1249).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017 r. poz. 356).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 marca 2017 r. w sprawie szczegółowej organizacji publicznych szkół i publicznych przedszkoli (Dz.U. z 2017 r. poz. 649) - § 4.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

W myśl art. 1 pkt 3 ustawy Prawo Oświatowe – „**wychowanie**, to *wspieranie dziecka w rozwoju ku pełnej dojrzałości w sferze fizycznej, emocjonalnej, intelektualnej, duchowej i społecznej, które powinno być wzmacniane i uzupełniane przez działania z zakresu profilaktyki dzieci i młodzieży*”.

1. Tak więc nauczyciele naszej szkoły w swej **pracy wychowawczej**, wspierając w tym zakresie obowiązki rodziców, winni zmierzać do tego, by uczniowie w szczególności mogli:
 - ✚ odnaleźć własną podmiotowość,
 - ✚ przygotować się do rozpoznawania wartości moralnych akceptowanych przez dom rodzinny i szkołę,
 - ✚ kształtować w sobie postawę dialogu, umiejętności słuchania innych i rozumienia ich poglądów oraz współpracować i współtworzyć w szkole wspólnotę nauczycieli i uczniów.

- ✚ rozwijać wszechstronnie swoją osobowość, dociekliwość poznawczą, poszukiwać prawdy, dobra i piękna w świecie,
- ✚ świadomie i praktycznie wykorzystywać zdobytą w szkole wiedzę i umiejętności,
- ✚ stawać się bardziej samodzielni i odpowiedzialni dla dobra własnego i społecznego,
- ✚ dążyć na drodze rzetelnej pracy do osiągnięcia celów życiowych i odnalezienia własnego miejsca w życiu,
- ✚ uczyć się szacunku dla dobra wspólnego tzn. życia w rodzinie, w społeczności lokalnej i państwowej oraz kształtowania postaw patriotycznych.

2. Jednocześnie należy pamiętać, że w toku działań edukacyjnych szkoły pojawiać się będą niepożądane zachowania ze strony uczniów, wynikające z ich indywidualnych cech, a także będących przejawami patologii życia rodzinnego, czy też społecznego.

Dlatego też obok działań wychowawczych szkoła prowadzić będzie **działalność profilaktyczną** rozumianą jako system działań wzmacniających lub podtrzymujących pożądane społecznie postawy uczniów, opartą na wzmacnianiu tzw. czynników chroniących, a także działalność profilaktyczną wynikającą z diagnozy potrzeb, dysfunkcji zarówno ucznia jak i środowiska oraz diagnozy czynników ryzyka (indywidualnych, rodzinnych, rówieśniczych, środowiskowych oraz ogólnospołecznych).

Stąd też **profilaktyka** w naszej szkole powinna koncentrować się na:

- wspomaganiu rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych, sprzyjających rozwijaniu silnej więzi emocjonalnej z rodzicami,
- rozwijaniu zainteresowań uczniów oraz przeciwdziałaniu niepowodzeniom szkolnym, mającym na celu m.in. podtrzymywanie zainteresowania nauką szkolną,
- wspomaganiu rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów),
- stwarzaniu uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych, kół zainteresowań i zespołów sportowych,
- próbie zaangażowania uczniów w działalność w ramach wolontariatu.

III. CELE I ZADANIA PROGRAMU

W związku z powyższym sformułowano priorytetowe **CELE** oraz **ZADANIA**, z których pierwsze zostały ukierunkowane na ucznia i stanowią opis zamierzonego efektu końcowego, zaś drugie dyktują, jakie działania należy podjąć w zamierzonej pracy wychowawczo- profilaktycznej w naszej szkole, by cele te osiągnąć. W ramach różnorodności działań profilaktycznych uwzględnionych w programie znalazły się przedsięwzięcia z zakresu podstawowych strategii: informacyjnych, edukacyjnych, wczesnej interwencji, działań alternatywnych, zmian środowiskowych oraz strategii zmian przepisów społecznych.

CEL I: „W MOJEJ SZKOLE CZUJĘ SIĘ DOBRZE I BEZPIECZNIE”.

Zadanie 1: Stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole.

1. Uświadamianie ucznia na temat jego własnych praw i obowiązków.
2. Zapoznanie ucznia i rodzica z dokumentami regulującymi funkcjonowanie społeczności szkolnej, jak również uświadomienie w zakresie odpowiedzialności prawnej osób nieletnich.
3. Budowanie poczucia własnej wartości dziecka. Stwarzanie sytuacji, w której uczeń może zaprezentować się pozytywnie.
4. Uczenie reagowania na konkretne sytuacje łamania norm obowiązujących w klasie, szkole.

Zadanie 2: Budowanie poczucia więzi z rodziną, klasą i szkołą.

1. Tworzenie warunków do poznania tradycji własnej rodziny, czyli poszukiwanie własnych korzeni.
2. Pomoc w budowaniu tożsamości dziecka.
3. Stwarzanie sytuacji wychowawczych integrujących zespół klasowy.
4. Tworzenie warunków do poznania i kultywowania historii i tradycji szkoły.

Zadanie 3: Zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju dziecka w bezpiecznym i przyjaznym środowisku.

1. Rozpoznawanie środowiska rodzinnego dziecka.
2. Diagnozowanie jego potrzeb, możliwości, uzdolnień i zainteresowań.
3. Pomoc dziecku w odkrywaniu jego własnych talentów oraz ich twórczego wykorzystania.
4. Rozwijanie potencjału dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem jego pozytywnych i mocnych stron.

5. Wzmacnianie jednostki i budowanie jej odporności poprzez rozwijanie kompetencji i najważniejszych umiejętności życiowych.
6. Pomoc w odnalezieniu własnej podmiotowości przez młodego człowieka.
7. Tworzenie warunków do rozwijania samowiedzy, samokontroli i samokrytyki.
8. Podejmowanie działań zapewniających harmonijny rozwój psychiczny i fizyczny dziecka, jego zdrowie i bezpieczeństwo.

Zadanie 4: Wspomaganie działalności wychowawczej rodziców i opiekunów.

1. Zbieranie informacji na temat oczekiwań rodziców w zakresie wspomagania ich działalności wychowawczej.
2. Wdrażanie rodziców do uczestnictwa we wspólnym planowaniu i organizowaniu życia szkolnego.
3. Stwarzanie warunków do pogłębiania i doskonalenia wiedzy rodziców z zakresu rozwoju psychofizycznego ich dzieci i wynikających z niego potrzeb.
4. Udzielanie rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w rozwiązywaniu problemów związanych z wychowaniem i kształceniem ich dzieci.

Zadanie 5: Stwarzanie warunków powstania szkoły wolnej od zagrożeń takich jak: agresja, przemoc, kradzieże, wagary.

1. Rozwijanie umiejętności skutecznego komunikowania się.
2. Wdrażanie do radzenia sobie z własnymi emocjami.
3. Tworzenie warunków samokontroli swoich zachowań oraz podejmowania prób ich ewentualnej zmiany.
4. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła.
5. Wskazywanie wartości moralnych obowiązujących w aspekcie prawnym, wynikających z tradycji oraz w aspekcie religijnym.
6. Uczenie rozpoznawania przejawów agresji i przemocy.
7. Wskazywanie sposobów reagowania na przejawy agresji, przemocy, próby kradzieży oraz wagarów.
8. Kształtowanie umiejętności brania odpowiedzialności za dokonywane czyny.

CEL II: „CHCĘ ODPOWIEDZIALNIE FUNKCJONOWAĆ W RODZINIE, SZKOLE I SPOŁECZEŃSTWIE W ZGODZIE Z SAMYM SOBĄ I ŚWIATEM”.

Zadanie 1: Kształtowanie i utrwalanie pożądanych postaw i zachowań społecznych.

1. Kształtowanie umiejętności dobrego współdziałania w grupie.
2. Wspomaganie samorządności w szkole.

3. Rozwijanie poczucia integralności ze społecznością poprzez uwrażliwianie na sytuację drugiego człowieka.
4. Kształtowanie postaw tolerancji i szacunku dla odmienności i niepowtarzalności drugiego człowieka.

Zadanie 2: Przygotowanie do pełnienia roli świadomego i odpowiedzialnego obywatela.

1. Tworzenie warunków do poznania i kultywowania historii i tradycji szkoły, miasta, regionu i kraju.
2. Budowanie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych, z jednoczesnym uświadomieniem procesów zachodzących wewnątrz Unii Europejskiej.
3. Stwarzanie sytuacji mających na celu przygotowanie ucznia do aktywnego uczestnictwa w różnych dziedzinach kultury.
4. Wspomaganie ucznia w świadomym planowaniu przyszłości.

CEL III: „MAM ŚWIADOMOŚĆ, JAK WAŻNE DLA MOJEGO ŻYCIA I INNYCH JEST CZYSTE ŚRODOWISKO”.

Zadanie 1: Przygotowanie młodego człowieka do brania odpowiedzialności za funkcjonowanie środowiska naturalnego, w którym żyje.

1. Dostarczanie wiedzy uczniowi na temat zagrożeń wynikających z degradacji środowiska naturalnego.
2. Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego.
3. Wyzwalanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego u młodych ludzi.

CEL IV: „ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO- TO MÓJ ŚWIADOMY WYBÓR”.

Zadanie 1: Wdrażanie dziecka do dbałości o własne bezpieczeństwo i innych na terenie szkoły i poza nią.

1. Uświadamianie dziecka o zagrożeniach komunikacyjnych i wdrażanie do bezpiecznych zachowań w tym względzie.
2. Wdrażanie dziecka do konieczności stosowania zasady ograniczonego zaufania do osób nieznajomych.
3. Uświadamianie o nadzwyczajnych zagrożeniach (pochodzenia naturalnego oraz wywołanych przez człowieka).

4. Zapoznanie z zasadami ostrzegania ludności o zagrożeniach oraz zasadami właściwego zachowania się na wypadek zaistnienia takich zagrożeń.
5. Kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Zadanie 2: Promowanie idei zdrowego stylu życia.

1. Zapoznanie ucznia z ideą zdrowego stylu życia.
2. Wdrażanie ucznia do prowadzenia higienicznego trybu życia oraz zdrowego odżywiania.
3. Promowanie aktywnego wypoczynku.
4. Uświadamianie uczniowi zmian zachodzących w jego organizmie w związku z dorastaniem.

Zadanie 3: Kształtowanie postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji związanych z używaniem alkoholu, środków psychoaktywnych oraz paleniem tytoniu.

1. Uświadamianie mechanizmów powstawania szkodliwych nawyków.
2. Dostarczanie najistotniejszych informacji na temat substancji szkodliwych i ich wpływu na organizm młodego człowieka.
3. Uczucie podejmowania racjonalnych decyzji związanych z sięganiem po używki i środki odurzające.
4. Uczucie asertywności w sytuacjach ryzykownych związanych z sięganiem po środki psychoaktywne.
5. Wskazywanie konstruktywnych i zdrowych sposobów zaspokajania potrzeb i rozwiązywania problemów młodych ludzi.

Zadanie 4: Kształtowanie umiejętności dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów podczas korzystania z Internetu oraz doskonalenie umiejętności interpersonalnych niezbędnych w radzeniu sobie w sytuacjach zagrożenia.

1. Uświadamianie dziecku niebezpieczeństw, jakie czyhają na młodych użytkowników w Internecie.
2. Wdrażanie do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji oraz bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej.
3. Przygotowanie do nawiązywania i utrzymywania bezpiecznych, opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci.

IV. WIZERUNEK ABSOLWENTA

Absolwent Szkoły Podstawowej nr 1 im. Adama Mickiewicza w Nowym Sączu:

- ✦ Jest uczciwy i prawdomówny.
- ✦ Cechuje się wrażliwością i empatią.
- ✦ Wyróżnia się wysoką kulturą osobistą.
- ✦ Ma poczucie własnej godności.
- ✦ Okazuje szacunek i życzliwość wobec innych.
- ✦ Jest tolerancyjny dla odmienności drugiego człowieka i otwarty na potrzeby innych.
 - ✦ Jest otwarty, ale odpowiedzialny w nawiązywaniu kontaktów z ludźmi.
- ✦ Świadomie i odpowiedzialnie podejmuje decyzje dotyczące siebie i innych. Ma świadomość skutków podejmowanych decyzji.
 - ✦ Dbą o zdrowie i życie własne i innych.
 - ✦ Potrafi współpracować z innymi.
- ✦ Potrafi przeciwstawić się presji rówieśników i negatywnym wzorcom.
- ✦ Radzi sobie w sytuacjach problemowych lub wie, gdzie szukać pomocy.
 - ✦ Rozumie potrzebę doskonalenia siebie i rozwijania swoich talentów.
- ✦ Ma określone zainteresowania, które pomagają mu dokonać wyboru dalszej drogi kształcenia.
 - ✦ Posiada należyłą wiedzę i umiejętności niezbędne do dalszej edukacji.
 - ✦ Jest przygotowany do odbioru różnych form kultury.
- ✦ Potrafi dokonać wyboru właściwych wartości, obowiązujących w naszym kręgu kulturowym.
 - ✦ Samodzielnie i prawidłowo funkcjonuje w otaczającym świecie.
 - ✦ Podporządkowuje się określonym zasadom życia społecznego.
- ✦ Rozumie sens praw i obowiązków jako członka rodziny, ucznia, członka szerszej społeczności oraz obywatela.
 - ✦ Jest świadomy swojej tożsamości narodowej.
 - ✦ Zna i szanuje historię, symbole i tradycje narodowe.
 - ✦ Dbą o środowisko naturalne.

V. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Z uwagi na zróżnicowane grono odbiorców- uczestników programu, do którego należą wszyscy członkowie danej społeczności szkolnej (uczniowie, nauczyciele, rodzice oraz pracownicy administracyjno- techniczni szkoły), jak również fakt, że działalność wychowawczo- profilaktyczna pozostaje w ścisłym związku z działalnością profilaktyczną w środowisku lokalnym, wytyczono kierunki współpracy:

A. Z RODZICAMI:

1. Zbieranie opinii rodziców na temat oczekiwań rodziców wobec działalności szkoły oraz potrzeb ich dzieci w tym zakresie.
2. Wspólne planowanie życia szkoły.
3. Zachęcanie i angażowanie rodziców do uczestnictwa w życiu szkoły.
4. Wspieranie rodziców w ich działaniach wychowawczych.
5. Stwarzanie warunków do pogłębienia i doskonalenia wiedzy rodziców z zakresu rozwoju psychofizycznego dziecka.
6. Wspólne tworzenie, bądź opiniowanie podstawowych dokumentów regulujących działalność szkoły.

B. Z SAMORZĄDEM UCZNIOWSKIM:

1. Wspólne wypracowywanie zasad funkcjonowania społeczności szkolnej.
2. Wspólne tworzenie, bądź opiniowanie podstawowych dokumentów regulujących działalność szkoły.
3. Zbieranie opinii samorządu uczniowskiego na temat działalności szkoły i uwzględnianie jego wniosków do dalszej pracy.
4. Organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnie z zainteresowaniami i potrzebami uczniów.
5. Wspólne planowanie imprez i życia szkoły.

C. ZE ŚRODOWISKIEM LOKALNYM:

1. Promowanie osiągnięć szkoły.
2. Organizowanie dni otwartych szkoły.

3. Organizowanie wspólnych imprez dla środowiska lokalnego oraz aktywne uczestnictwo społeczności gimnazjum w takich imprezach.
4. Systematyczna i ścisła współpraca z różnymi instytucjami, jak np.:
 - a) jednostki samorządu terytorialnego,
 - b) placówki kulturalno- oświatowe (Pałac Młodzieży, Miejska Biblioteka Publiczna, MOK itp.),
 - c) placówki oświatowo- opiekuńcze (Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Sądecki Ośrodek Interwencji Kryzysowej),
 - d) Policja
 - e) poradnie specjalistyczne,
 - f) wymiar sprawiedliwości,

w zakresie:

- tworzenia pozytywnego wizerunku szkoły (w mediach, na stronie internetowej szkoły, w specjalnie opracowanym folderze itp.),
- pozyskiwania sponsorów i sojuszników działań podejmowanych przez szkołę,
- pomocy psychologiczno – pedagogicznej,
- zapewnienie bezpieczeństwa dzieci.

VI. ZADANIA ORAZ POWINNOŚĆ NAUCZYCIELI I WYCHOWAWCÓW KLASOWYCH

Każdy nauczyciel wychowuje i odpowiada za wdrażanie programu wychowawczo profilaktycznego szkoły. Swoją postawą, zachowaniem i kulturą osobistą daje wzór do naśladowania oraz stwarza warunki do wszechstronnego rozwoju osobowości ucznia.

1. Zna i stosuje podstawowe akty prawne związane z działalnością szkoły.
2. Traktuje ucznia jako partnera w procesie edukacyjnym.
3. Rozpoznaje potrzeby, problemy edukacyjne, bądź istniejące dysfunkcje każdego ucznia.
4. Udziela pomocy uczniom w rozwiązywaniu ich problemów.
5. Zgodnie z nową definicją podstawy programowej uwzględnia w swej pracy edukacyjnej zadania wychowawcze i profilaktyczne szkoły.
6. Współpracuje z innymi nauczycielami w zakresie:

- realizacji wymagań edukacyjnych wobec ucznia,
 - organizacji życia szkoły.
7. Ścisłe współpracuje z wychowawcą klasy w zakresie:
 - poznania relacji w zespole klasowym,
 - poznania sytuacji rodzinnej każdego dziecka,
 - ustalania wspólnych działań wychowawczych i profilaktycznych oraz oceny zachowania uczniów.
 8. Systematycznie współpracuje z rodzicami w zakresie:
 - rozwiązywania problemów edukacyjnych i wychowawczych,
 - przekazywania informacji na temat postępów i osiągnięć dziecka.
 9. Realizuje przydzielone zadania edukacyjne wynikające z kalendarza imprez i bieżącej działalności szkoły.
 10. Sprawdza efekty swojej pracy edukacyjnej.
 11. Reaguje na każdy przejaw patologii w szkole.

Wychowawca klasy jest osobą odpowiedzialną za przeniesienie i adaptację treści określonych w szkolnym programie wychowawczo- profilaktycznym na grunt swojej klasy, tworząc harmonogram działań. Poza tym w szczególności:

1. Diagnozuje potrzeby wychowawcze i ewentualne dysfunkcje uczniów w swojej klasie.
2. Buduje zespół klasowy i wdraża uczniów do pełnienia ról społecznych.
3. Określa potrzeby i oczekiwania wszystkich podmiotów biorących udział w procesie wychowania.
4. Wspomaga rodziców w procesie edukacji dzieci.
5. Odpowiada za organizację życia klasowego.

VII. ZADANIA PRACOWNIKÓW ADMINISTRACYJNO- TECHNICZNYCH SZKOŁY.

1. Swoją postawą powinni być wzorem zachowań dla uczniów, szczególnie w zakresie:
 - wywiązywania się z powierzonych obowiązków
 - kultury osobistej
 - zachowań prozdrowotnych.

2. Powinni reagować na wszelkie przejawy niewłaściwych zachowań uczniów (brak kultury osobistej, kultury słowa, przejawy agresji i przemocy itp.).

VIII. PROCEDURA EWALUACJI

Ocena skuteczności programu wychowawczo- profilaktycznego szkoły będzie monitorowana na bieżąco oraz dokonywana w drodze:

1. EWALUACJI KSZTAŁTUJĄCEJ:

- uzyskanie informacji o przebiegu realizacji programu,
- poznanie ewentualnych trudności i braków, które występują w trakcie realizacji,
- określenie nastawienia uczestników (uczniów, nauczycieli, rodziców) do realizacji programu.

2. EWALUACJI KOŃCOWEJ:

- dokonanie oceny w zakresie wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu profilaktyki,
- uzyskanie opinii od uczestników o wartości zrealizowanego programu profilaktyki dla naszej szkoły.

A. KRYTERIA

- *KRYTERIUM ZGODNOŚCI:*

- zgodność efektów programu z założonymi celami,
- zgodność celów programu z potrzebami (adresatów programu, środowiska lokalnego itp.),
- zgodność wiedzy i umiejętności nabytych przez uczestników programu z zaplanowanymi w programie.

- *KRYTERIUM EFEKTYWNOŚCI:*

- stopień zmniejszenia ilości zachowań ryzykownych (patologicznych) u uczniów,

- poprawa klimatu szkoły (w zakresie przewidzianym w programie),
- wzrost kompetencji wychowawczych nauczycieli, rodziców itp.

B. METODY ZBIERANIA INFORMACJI

obserwacja, analiza dokumentów szkolnych, analiza osiągnięć uczniów, wywiady, ankiety, analiza wytworów uczniów (np. wypracowania uczniów), sondaże, techniki socjometryczne itp.

* Wszystkie zebrane informacje zostaną odpowiednio opracowane, a ich wyniki stanowiąc będą wskazówki do wprowadzenia zmian w programie wychowawczo- profilaktycznym, a w efekcie do udoskonalenia dalszej pracy wychowawczo – profilaktycznej w naszej placówce, gdyż program wychowawczo- profilaktyczny jest otwarty na dokonywanie modyfikacji i zmian wynikających z aktualnych potrzeb szkoły i środowiska.

IX. UWAGI KOŃCOWE

- 1. Program wychowawczo- profilaktyczny szkoły** jest ściśle powiązany z programami dydaktycznymi i stanowi zbiór jednolitych działań wszystkich podmiotów działających na terenie szkoły.
2. W celu zapewnienia skutecznej realizacji celów i zadań przyjętego programu należy zapoznać z jego treścią wszystkich uczniów, rodziców oraz pracowników szkoły.
3. Program ten stanowi podstawę do planowania pracy wychowawczej oraz działań profilaktycznych w poszczególnych klasach, po uwzględnieniu potrzeb uczniów na danym etapie kształcenia.
4. Harmonogram działań wychowawczych i profilaktycznych w danej klasie tworzą wychowawcy klas.

**X. STRATEGIE I FORMY REALIZACJI
POSZCZEGÓLNYCH CELÓW I ZADAŃ
WYCHOWAWCZO- PROFILAKTYCZNYCH
ZAWARTYCH W PROGRAMIE**

CEL I: „W MOJEJ SZKOLE CZUJĘ SIĘ DOBRZE I BEZPIECZNIE”.

Zadanie 1: Stworzenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole.

Podmiot Strategie	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>1. Uświadamianie ucznia na temat jego własnych praw i obowiązków.</p> <p>2. Zapoznanie ucznia i rodzica z dokumentami regulującymi funkcjonowanie społeczności szkolnej, jak również uświadomienie w zakresie odpowiedzialności prawnej osób nieletnich.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zaznajomienie z wybranymi treściami STATUTU SZKOŁY Zapoznanie z innymi dokumentami regulującymi funkcjonowanie społeczności szkolnej Przeanalizowanie treści fragmentów ważnych dokumentów zawierających opis praw człowieka (<i>Konstytucja RP, Karta Praw Człowieka, Karta Praw Dziecka itp.</i>) Dostarczenie wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej osób nieletnich (spotkanie z policjantem, prawnikiem, kuratorem ds. nieletnich itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> Przypomnienie treści STATUTU SZKOŁY, PROGRAMU WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNEGO SZKOŁY, WSO oraz pozostałych dokumentów szkolnych dotyczących praw i obowiązków uczniów, nauczycieli oraz rodziców. Przypomnienie zasad regulujących relacje między podmiotami (uczniowie↔nauczyciele, nauczyciele↔rodzice) Przypomnienie oraz poszerzenie wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej osób nieletnich. Bieżące monitorowanie informacji o zagrożeniach dotyczących dzieci i młodzieży. 	<ul style="list-style-type: none"> Zaznajomienie z wybranymi treściami STATUTU SZKOŁY, z PROGRAMEM WYCHOWAWCZO-PROFILAKTYCZNYM SZKOŁY oraz innych dokumentów regulujących funkcjonowanie społeczności szkolnej Analiza zapisów w dokumentach zawierających opis praw człowieka, dziecka (<i>Konstytucja RP, Karta Praw Człowieka, Karta Praw Dziecka itp.</i>) Dostarczenie wiedzy na temat odpowiedzialności prawnej osób małoletnich, odpowiedzialności rodziców za czyny ich dzieci w świetle obowiązującego prawa (spotkanie z policjantem, prawnikiem, kuratorem ds. nieletnich itp.) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Zna swoje prawa i obowiązki w szkole. ✚ Respektuje szkolne regulaminy i zasady współżycia ze społecznością klasową, szkolną. ✚ Dotrzymuje terminów i umów. ✚ Zna nazwisko i imię dyrektora szkoły oraz swoich nauczycieli. ✚ Zna prawa i obowiązki nauczycieli. ✚ Zna swoje prawa jako człowiek i obywatel. ✚ Wie, na czym polega jego odpowiedzialność w świetle prawa. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Mają pełną świadomość zagrożeń dla dzieci i młodzieży płynących ze strony środowiska, w którym funkcjonują, ze strony mediów itp. <p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Znają swoje prawa i obowiązki, prawa

Podmiot Strategie	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
				i obowiązki swoich dzieci oraz nauczycieli. ✚ Posiadają wiedzę na temat zagrożeń dla dzieci i młodzieży. ✚ Wiedzą, na czym polega ich odpowiedzialność za swoje dzieci w świetle prawa.
3. Budowanie własnej wartości dziecka. Stwarzanie sytuacji, w której uczeń może zaprezentować się pozytywnie.	<ul style="list-style-type: none"> • Stwarzanie uczniom warunków do uczestnictwa w różnych formach działalności zgodnie z predyspozycjami (koła zainteresowań, udział w pracach samorządu uczniowskiego, dekoracja klasy, wolontariat itp.) • Stwarzanie warunków do podejmowania swobodnej twórczości : literackiej, plastycznej, muzycznej. • Umożliwianie zaprezentowania na forum klasy, szkoły efektów własnej pracy. • Umożliwianie zaprezentowania na forum klasy, szkoły efektów własnej pracy. 	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności dostrzegania i doceniania wszystkich osiągnięć ucznia w każdym aspekcie jego działalności na terenie szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadomienie rodzicom potrzebę budowania u dziecka poczucia własnej wartości. • Wskazanie przykładów sytuacji i działań ze strony rodziców mających sprzyjać budowaniu poczucia własnej wartości u dziecka. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ✚ Pomimo świadomości swoich słabych stron, ma poczucie własnej wartości, która pozwala mu czuć się pewniej i bezpieczniej wśród rówieśników. ✚ Potrafi zaprezentować efekty swojej działalności w różnych dziedzinach na forum klasy. ✚ Odkrywa swoje możliwości twórcze, bądź potrzebę działania na rzecz klasy, szkoły. Nauczyciele: <ul style="list-style-type: none"> ✚ Dostrzegają w uczniu potencjał do wykorzystania w budowaniu poczucia własnej wartości. Rodzice: <ul style="list-style-type: none"> ✚ Wspierają dziecko w jego działaniach i doceniają każde jego osiągnięcie.

Podmiot Strategie	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>4. Uczenie reagowania na konkretne sytuacje łamania norm obowiązujących w klasie, szkole.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wdrożenie do zasad bezpieczeństwa w szkole na wypadek różnych zagrożeń np. pożaru (zapoznanie z drogą ewakuacyjną w szkole, znakami i symbolami informującymi o różnych rodzajach niebezpieczeństw). • Uczenie, jak zachować się w kontakcie z policjantem i innym funkcjonariuszem służb porządkowych). 	<ul style="list-style-type: none"> • Przeprowadzanie okresowych ćwiczeń na wypadek konieczności ewakuacji z powodu zagrożeń zaistniałych podczas pobytu dziecka w szkole. 		<ul style="list-style-type: none"> ✚ Ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego i potrafi na nie odpowiednio reagować. ✚ Stosuje zasady bezpieczeństwa podczas korzystania z urządzeń technicznych. ✚ Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy podczas zajęć szkolnych. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Wykazują postawę baczego czuwania nad bezpieczeństwem uczniów w każdej sytuacji szkolnej. <p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Dbają o bezpieczeństwo podczas wszystkich działań podejmowanych przez swoje dzieci, gdy te pozostają pod ich nadzorem. ✚ Swoją postawą dają przykład przestrzegania zasad bezpieczeństwa podczas wykonywania różnych czynności.

Zadanie 2: Budowanie poczucia więzi z rodziną, klasą, szkołą.

Podmiot Strategie	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
1. Stwarzanie warunków do poznania tradycji rodziny, czyli poszukiwanie własnych korzeni.	<ul style="list-style-type: none"> • Przekazanie uczniom informacji na temat roli rodziny, jaką odgrywa ona w życiu każdego człowieka. (Lekcje historii, WOS, lekcje wychowawcze, lekcje religii, wychowania do życia w rodzinie, zajęcia edukacyjne w nauczaniu na etapie wczesnoszkolnym). • Poszukiwanie informacji na temat swojej rodziny i prezentowanie ich w klasie (fotografie rodzinne, genealogia, ciekawostki z historii rodziny). 	<ul style="list-style-type: none"> • Współuczestniczą w poznawaniu historii rodzinnych każdego ucznia. • Starają się zdobyć wiedzę na temat więzi panujących w rodzinie dziecka (a także ewentualnych dysfunkcji). 	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębienie wiedzy na temat roli rodziny w życiu młodego człowieka. (pedagogizacja rodziców). • Kształtowanie umiejętności rodziców w zakresie budowania więzi rodzinnych z dzieckiem (współpraca z pedagogiem, psychologiem). • Wzmacnianie pozytywnych relacji między dzieckiem a rodzicami (wspólne organizowanie imprez, wycieczek itp.) 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Zna i szanuje tradycje rodziny. + Ma poczucie więzi z rodziną. + Potrafi swoim zachowaniem i postawą wyrazić przywiązanie do osób bliskich. + Potrafi określić swoją rolę w rodzinie. + Wykazuje szacunek do starszego pokolenia. + Szanuje dorobek przodków. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Znają strukturę rodziny ucznia. + Mają wiedzę na temat więzi panujących w rodzinie ucznia oraz ich wpływ na jego funkcjonowanie. <p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Mają świadomość roli rodziny i wsparcia z jej strony w życiu dziecka.

Podmiot Strategie	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
2. Pomoc w budowaniu tożsamości dziecka.	<ul style="list-style-type: none"> • Rozwinięcie pojęcia własnej tożsamości (cykl pogadank, dyskusji na lekcjach wychowawczych, lekcjach historii, WOS, języka polskiego, realizacja programów edukacyjnych na danym poziomie nauczania). • Poszukiwanie własnych korzeni. • Uczenie rozpoznawania cech grup, do których należą uczniowie i ich wzajemnych oddziaływań. (zajęcia z zakresu komunikacji w grupie, zajęcia integracyjne, drama, dyskusja itp..) 	<ul style="list-style-type: none"> • Samodoskonalenie z zakresu znajomości problematyki grup rówieśniczych. • Doskonalenie umiejętności rozpoznawania przynależności uczniów do różnych grup nieformalnych (samokształcenie nauczycieli, warsztaty dla nauczycieli). • Diagnoza procesu adaptacji uczniów w klasach pierwszych (pozycja dziecka w klasie szkolnej- obserwacja, wywiad, test socjometryczny itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie rodziców rozpoznawania przynależności dziecka do określonych grup społecznych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Identyfikuje się z grupą rówieśniczą. ✚ Ma poczucie wpływu na funkcjonowanie grupy, a także świadomość, jaki wpływ ma grupa na niego. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Znąją pozycję dziecka w klasie, szkole. ✚ Potrafią rozpoznać, z jaką grupą rówieśniczą identyfikuje się uczeń. <p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Potrafią rozpoznać preferencje własnego dziecka względem przynależności do grupy rówieśniczej. ✚ Dostrzegają rodzaj oddziaływania grupy na dziecko.

Podmiot Strategie	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p style="text-align: center;">3. Stwarzanie sytuacji wychowawczych integrujących zespół klasowy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Stworzenie <i>LOGO</i> klasy • Organizowanie zajęć integracyjnych dla zespołów klasowych wspólnie z wychowawcą. • Stwarzanie sytuacji wychowawczych integrujących zespół klasowy: <ul style="list-style-type: none"> - wspólne wycieczki - zabawy szkolne - mikołajki - wigilia klasowa - koncert kolęd - turniej klas trzecich - szkolny rajd górski - Święto Szkoły - konkurs teatrów klasowych itp. • Wspólne ustalenie i przestrzeganie zasad oraz norm obowiązujących w klasie. • Przydzielanie uczniom zadań i funkcji związanych z funkcjonowaniem grupy szkolnej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne z uczniami uczestnictwo w zajęciach integracyjnych. • Zaangażowanie w organizację imprez klasowych i szkolnych razem z uczniami. • Rozpoznawanie możliwości i potrzeb uczniów względem przydzielania im funkcji w zespole klasowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Włączanie rodziców do organizowania wycieczek i imprez szkolnych. • Uświadamianie rodzicom roli, jaką pełni zespół klasowy w dobrym funkcjonowaniu dziecka w szkole. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Zna i respektuje reguły i normy zachowania w zespole. + Ma poczucie przynależności do klasy. + Podejmuje różne funkcje w klasie i wywiązuje się z przydzielonych zadań. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Znają funkcje i role swoich wychowanków na terenie klasy. + Czują więź ze swoimi podopiecznymi. <p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Odczuwają zmianę nastawienia do szkoły oraz potrzebę angażowania się w życie klasy, do której uczęszczają ich dzieci. + Doceniają rolę, jaką pełni zespół klasowy w życiu dziecka.

Podmiot Strategie	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p style="writing-mode: vertical-rl; transform: rotate(180deg);">4. Tworzenie warunków do poznania historii i tradycji szkoły.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zapoznanie z historią, tradycją i dziedzictwem szkoły, do której uczęszcza dziecko: (lekcje wychowawcze, lekcje języka polskiego, historii) - wykorzystanie starych dokumentów szkolnych, kronik szkolnych i pamiątek - organizowanie spotkań z absolwentami szkoły. Kontynuacja organizowania imprez, które weszły na stałe do kalendarza imprez – np. Święto Szkoły, konkursy związane z patronem szkoły (recytatorski utworów Adama Mickiewicza, plastyczny, wiedzy na temat życia i twórczości wieszczą, Konkurs Wiedzy o Historii i Tradycji Szkoły itp.) Wprowadzenie stroju galowego z elementami symboliki szkoły (wizerunek patrona szkoły- Adama Mickiewicza. 	<ul style="list-style-type: none"> Zaangażowanie w realizowaniu kalendarza imprez związanych z patronem szkoły. Wyzwalanie inicjatywy uczniów w organizowaniu imprez i uroczystości klasowych i szkolnych. Wspólne działania z wychowankami przy organizowaniu imprez klasowych. 	<ul style="list-style-type: none"> Włączanie do organizowania imprez klasowych i szkolnych. Zachęcanie do udziału w Święcie Szkoły. Wyzwalanie inicjatywy wśród rodziców w zakresie organizowania różnych przedsięwzięć na terenie szkoły. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> Zna historię i tradycje szkoły, do której uczęszcza. Chętnie uczestniczy w imprezach szkolnych. Ma poczucie więzi ze swoją szkołą. Umie zaprezentować walory swojej szkoły. Rozwijają w sobie poczucie dumy z przynależności do danej społeczności szkolnej. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> Potrafiają rozbudzić w uczniach potrzebę angażowania się w życie społeczności szkolnej. Wykazują szacunek dla historii i tradycji szkoły. <p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> Są zaangażowani w pracę na rzecz szkoły, do której uczęszcza ich dziecko. Podtrzymują poczucie przywiązania swoich dzieci do społeczności szkolnej, w której one funkcjonują.

Zadanie 3: Zapewnienie optymalnych warunków do wszechstronnego rozwoju dziecka w bezpiecznym i przyjaznym środowisku.

Strategie / Podmiot	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>1. Rozpoznawanie środowiska rodzinnego dziecka.</p> <p>2. Diagnozowanie jego potrzeb, możliwości, uzdolnień i zainteresowań.</p> <p>3. Pomoc dziecku w odkrywaniu jego własnych talentów oraz ich twórczego wykorzystania.</p> <p>4. Rozwijanie potencjału dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem jego pozytywnych i mocnych stron.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpoznanie potrzeb, zainteresowań i możliwości uczniów w oparciu o obserwację dziecka, czy też przeprowadzoną ankietę dla uczniów. • Indywidualizacja pracy z dzieckiem. • Uczestnictwo dzieci w kołach zainteresowań. • Udział uczniów w dyskusjach, debatach, prezentacjach, wystawach, spektaklach teatralnych, występach muzycznych, seansach filmowych itp. • Wspólne rozwiązywanie złożonych problemów poznawczych mających wiele rozwiązań, wymagających negocjacji, badań i doświadczeń. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zbieranie informacji o uczniu. -wywiad środowiskowy - rozmowa z rodzicami - ankieta dla rodziców - obserwacja ucznia. • Przekazanie zebranych informacji poszczególnym nauczycielom, prowadzącym zajęcia z uczniem. • Współpraca z pedagogiem szkolnym. • Tworzenie warunków do budzenia i rozwijania zainteresowań oraz odkrywania uzdolnień ucznia. • Doskonalenie umiejętności doceniania efektów pracy oraz wysiłku ucznia włożonego w wykonanie jakiegoś zadania. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie postawy akceptacji wobec własnego dziecka (jego zainteresowań, uzdolnień, a także pewnych niedoskonałości (pedagogizacja, warsztaty dla rodziców, udział w zajęciach otwartej szkoły) • Współpraca z wychowawcą oraz poszczególnymi nauczycielami w zakresie rozpoznania potrzeb i możliwości dziecka. • Zapoznanie z ofertą edukacyjną szkoły. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Ma świadomość swoich potrzeb, zainteresowań, uzdolnień, ale też słabszych stron. + Wie, jakie na terenie szkoły działają koła zainteresowań i uczestniczy w wybranych przez siebie formach. + Potrafi wybrać zajęcia pozalekcyjne, lekturę, metodę pracy, rodzaj rozrywki, sposób spędzania wolnego czasu. + Docenia wartość uczenia się w zespole przez wspólne rozwiązywanie problemów. + Potrafi zaprezentować wytwór swojej pracy na forum klasy i środowiska rówieśniczego. + Jest wrażliwy na problemy poznawcze.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>4. Rozwijanie potencjału dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem jego pozytywnych i mocnych stron.</p>	<p>(np. podczas realizacji treści programowych, zwłaszcza na lekcjach chemii, fizyki, matematyki, geografii, czy biologii).</p> <ul style="list-style-type: none"> Mają możliwość prezentowania efektów swojej pracy. Udział uczniów w konkursach: <ul style="list-style-type: none"> - przedmiotowych - artystycznych (plastycznych, muzycznych, literackich) na terenie szkoły i poza nią. 	<ul style="list-style-type: none"> Stwarzanie warunków do rozwoju ruchowego dzieci. Stwarzanie warunków i sytuacji, w których uczniowie będą mogli zaprezentować efekty swojej pracy. Stwarzanie warunków do podejmowania swobodnej twórczości literackiej, plastycznej, muzycznej. 		<ul style="list-style-type: none"> Bierze udział w szkolnych i międzyszkolnych konkursach. Rozwija swoje pasje i zainteresowania. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> Znają potrzeby, możliwości, zainteresowania i uzdolnienia swoich podopiecznych. Pomagają rozwijać uczniom ich zdolności, pasje i zainteresowania. <p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> Pomagają swoim dzieciom odkryć własne talenty i predyspozycje. Wspierają swoje dzieci w rozwijaniu ich pasji i zainteresowań.
<p>5. Wzmacnianie jednostki i budowanie jej odporności poprzez rozwijanie kompetencji i najważniejszych umiejętności życiowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> Zwracanie uwagi na podstawowe zasady dobrego zachowania i kulturę słowa. Uczenie umiejętności rozpoznawania własnych myśli i uczuć oraz różnych sposobów ich wyrażania (umiejętność wyrażania emocji przez gest, mimikę itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> Doskonalenie umiejętności rozpoznawania u siebie i uczniów różnych stanów emocjonalnych i sposobów radzenia sobie z nimi. 	<ul style="list-style-type: none"> Uświadamianie rodziców na temat emocjonalności dzieci i młodzieży w różnych okresach rozwojowych. Uczenie rodziców odpowiedniego reagowania na różne stany emocjonalne dzieci. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> Wie, jak się kulturalnie zachować w danej sytuacji. Dbą o kulturę słowa. Potrafi dokonać samooceny własnego zachowania i wyciągnąć wnioski na przyszłość. Zna swoje słabe i mocne strony.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>6.Pomoc w odnalezieniu własnej podmiotowości przez młodego człowieka.</p> <p>7.Tworzenie warunków do rozwijania samowiedzy, samokontroli, samokrytyki.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Próby samodzielnego podejmowania decyzji, dokonywania wyboru w różnych sytuacjach: w klasie, szkole podczas zajęć oraz różnych imprez i uroczystości, podczas wycieczek szkolnych itp. i brania za nie odpowiedzialności. • Poszukiwanie wzorców osobowych- autorytetów- godnych naśladowania (poprzez odpowiednio dobrane treści nauczania z poszczególnych przedmiotów). • Dokonywanie samooceny uczniów oraz oceny innych za wykonanie przydzielonych zadań i wywiązywania się z funkcji przydzielonych w zespole klasowym. 	<ul style="list-style-type: none"> • Nadawanie wspólnie z uczniami ról w zespole klasowym. • Przydzielanie zadań do wykonania w związku z organizowanymi na terenie klasy, szkoły imprez, czy uroczystości. • Pomoc w prezentowaniu i wyborze przez ucznia odpowiednich wzorców osobowych. • Ustalanie (wspólnie z uczniami) kryteriów oceny wykonania poszczególnych zadań powierzonych uczniom. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie rodziców na temat istoty ról pełnionych przez dzieci. • Wyrabianie umiejętności wspierania dziecka w dokonywaniu odpowiednich wyborów. • Własną postawą rodzicielską dają dobry przykład wzorców osobowych. • Wspieranie swoich dzieci w pełnieniu określonych ról w szkole i wywiązywaniu się przez nie z powierzonych im zadań. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Potrafi wyrażać swoje emocje w sposób nienaruszający godności drugiego człowieka. ✚ Potrafi dostrzec wzorce godne naśladowania. ✚ Potrafi rozpoznać i obiektywnie ocenić możliwość działania. ✚ Potrafi ocenić swój wybór i przewidzieć jego skutki. ✚ Potrafi przyjmować role i zadania ważne dla rodziny, grupy i siebie samego. ✚ Potrafi zaplanować zadania do wykonania i wywiązać się z nich w wyznaczonym czasie. ✚ Posiada umiejętności w zakresie budowania samoświadomości. ✚ Stara się akceptować swoje doświadczenia i samego siebie. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Własną postawą stanowią wzór do naśladowania dla uczniów.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>8. Podejmowanie działań zapewniających harmonijny rozwój psychiczny i fizyczny dziecka, jego zdrowie i bezpieczeństwo.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w różnorodnych formach pracy przyczyniających się do: -rozwijania samowiedzy uczniów (rozmowy, odgrywanie scenek, opowiadanie o sobie). • Udział w zajęciach wzmacniających poczucie własnej wartości oraz w zajęciach psychoedukacyjnych (np. warsztatach „Spójrz inaczej”). • Wspólne rozwiązywanie problemów o charakterze emocjonalnym, pozwalające na i analizowanie emocji towarzyszących przeżywanym problemom (lekcje wychowawcze, rozmowy z pedagogiem). • Spotkania z pielęgniarką, lekarzem, policjantem, dietetykiem, psychologiem. 	<ul style="list-style-type: none"> • Otwartość wobec ucznia na potrzebę jego samo-prezentacji. • Systematyczne monitorowanie problemów i związanych z nimi emocji manifestowanych przez dzieci i młodzież- bieżąca pomoc w przezwyciężaniu ich przez uczniów. • Wzbogacanie wiedzy na temat potrzeb młodzieży w relacjach rówieśniczych (samokształcenie, zajęcia warsztatowe). • Dostarczenie rodzicom informacji o instytucjach, których działalność skierowana jest na wsparcie dziecka i rodziny w sytuacjach kryzysowych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności rodziców w postępowaniu z dziećmi w zakresie radzenia sobie z ich emocjami (pedagogizacja rodziców, udział w zajęciach Szkoły dla Rodziców- dla osób chętnych). • Korzystanie rodziców (w miarę zaistniałej potrzeby) z informacji o instytucjach, których działalność skierowana jest na wsparcie dziecka i rodziny w sytuacjach kryzysowych. 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Wzmacniają poczucie wartości uczniów. ✚ Starają się na bieżąco rozwiązywać problemy swoich podopiecznych. ✚ Umieją aktywnie słuchać swoich uczniów. <p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Umieją aktywnie słuchać swoje dzieci. ✚ Podtrzymują przyjacielskie relacje ze swoimi dziećmi. ✚ Rozumieją stany emocjonalne swoich dzieci. ✚ Umiejętnie pomagają im radzić sobie z niepożądanymi emocjami. ✚ Wspierają swoje dzieci w wypełnianiu przez nie określonych zadań. ✚ Wiedzą, do kogo zwrócić się w sytuacji kryzysowej swojej rodziny.

Zadanie 4: Wspomaganie działalności wychowawczej rodziców i opiekunów.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>1.Zbieranie informacji na temat oczekiwań rodziców w zakresie wspomaganie ich działalności wychowawczej.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie kwestionariusza ankiety dla rodziców. • Organizowanie spotkań z rodzicami, Radą Rodziców, Radą Szkoły. • Organizowanie dni otwartych szkoły. • Organizowanie indywidualnych spotkań nauczycieli z rodzicami według harmonogramu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestnictwo rodziców w spotkaniach mających na celu przekazanie swoich oczekiwań i propozycji dotyczących pracy szkoły, do której uczęszczają ich dzieci. 	<p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Przedstawiają swoje oczekiwania w zakresie edukacji swoich dzieci. + Przedstawiają swoje oczekiwania w zakresie wspomaganie ich działalności wychowawczej. + Mają świadomość, że mają decydujący wpływ na proces wychowania swoich dzieci. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Znają potrzeby i oczekiwania rodziców w zakresie wychowania ich dzieci. + Znają potrzeby i oczekiwania rodziców w zakresie wspomaganie ich działalności wychowawczej.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>2. Wdrażanie rodziców do uczestnictwa we wspólnym planowaniu i organizowaniu życia szkolnego.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Ustalenie zasad kontaktowania się rodziców z nauczycielami (z uwzględnieniem ewentualnych propozycji ze strony rodziców): *Poinformowanie rodziców o organizacji spotkań z rodzicami: - podanie terminów zebrań i „wtorków otwartych” - informacja o godzinach do dyspozycji rodziców *Założenie tzw. „zeszytów kontaktowych” (w uzasadnionych przypadkach). • Eksponowanie w widocznym miejscu na terenie szkoły ważnych informacji adresowanych do rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zachęcanie i angażowanie rodziców do uczestnictwa w życiu szkoły. • Opiniowanie przez rodziców niektórych dokumentów regulujących pracę szkoły (np. Programu wychowawczo-profilaktycznego). • Pomoc w organizowaniu imprez szkolnych. (Święto Szkoły, wigilie klasowe, wycieczki, zabawy, Rajd Szkolny, Festiwal Młodych Talentów itp.) 	<p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Znają system organizacji pracy szkoły, do której uczęszcza ich dziecko. + Dbają, by konsekwentnie i na bieżąco kontrolować obecność dziecka w szkole i jego postępy w nauce. + Dobrze czują się w szkole i czują z nią więź. + Chętnie włączają się w różne imprezy organizowane na terenie szkoły. + Mają świadomość wpływu na jej funkcjonowanie. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Dbają o systematyczne kontakty z rodzicami. + Poszukują dróg porozumienia z rodzicami. + Uwzględniają w swojej pracy wychowawczej oczekiwania i propozycje rodziców w tym względzie.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>3.Stwarzanie warunków do pogłębiania i doskonalenia wiedzy rodziców z zakresu rozwoju psychofizycznego ich dzieci i wynikających z niego potrzeb.</p> <p>4.Udzielanie rodzicom pomocy psychologiczno-pedagogicznej w rozwiązywaniu problemów związanych z wychowaniem i kształceniem ich dzieci.</p>		<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie spotkań i zebrań z rodzicami. • Organizowanie warsztatów dla rodziców (według zapotrzebowania). • Zorganizowanie dla rodziców systemu wsparcia i stałego doradztwa w sprawach dotyczących problemów wychowawczych i rozwojowych dzieci. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spotkania i konsultacje rodziców z: <ul style="list-style-type: none"> - dyrektorem szkoły - pedagogiem -psychologiem - prawnikiem - przedstawicielem policji - specjalistami z Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej. 	<p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Wykazują się przynajmniej elementarną wiedzą z zakresu rozwoju psychofizycznego dziecka na danym etapie rozwojowym i wynikających z niego potrzeb + Wiedzą, do kogo zwrócić się w razie zaistniałych problemów wychowawczych z dzieckiem. + Chętnie korzystają z pomocy wychowawcy, pedagoga szkolnego w dziedzinie wychowania. + Umieją rozwiązywać większość problemów wychowawczych swoich dzieci. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Wspomagają działalność wychowawczą rodziców. + Dzielą się swoim doświadczeniem i spostrzeżeniami z rodzicami. + Budują dobre relacje z rodzicami.

Zadanie 5: Stwarzanie warunków powstania szkoły wolnej od zagrożeń takich jak: agresja, przemoc, kradzieże, wagary.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>1. Rozwijanie umiejętności skutecznego komunikowania się.</p> <p>2. Wdrażanie do radzenia sobie z własnymi emocjami.</p> <p>3. Tworzenie warunków samokontroli swoich zachowań oraz podejmowania prób ich ewentualnej zmiany.</p> <p>4. Kształtowanie umiejętności odróżniania dobra od zła.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Trening interpersonalny (w relacjach: uczeń- nauczyciel, uczeń- uczeń). • Ćwiczenia w aktywnym słuchaniu. • Trening umiejętności negocjowania. • Wdrażanie do radzenia sobie z własnymi emocjami: -złością -gniewem -wstydem -lękiem -niepokojem przez: *Odgrywanie scenek dramatycznych pod nazwą: „<i>Słucham siebie, rozumiem siebie, panuję nad sobą</i>” *Zajęcia warsztatowe- „<i>Radzenie sobie ze stresem</i>” *Poznanie technik relaksacyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Trening interpersonalny (w relacjach: uczeń- nauczyciel, uczeń- uczeń). • Rozwijanie umiejętności wychowawczych i psychoprophylaktycznych (szkolenia w ramach WDN oraz szkoleniach zewnętrznych organizowanych przez ośrodki szkolenia nauczycieli). • Wyposażenie w umiejętności radzenia sobie ze stresem i frustracją. • Diagnoza przyczyn wagarów szkolnych . 	<ul style="list-style-type: none"> • Wyzwalanie przyjacielskich relacji ze swoimi dziećmi. • Współpraca z pedagogiem, psychologiem. • Rozwijanie umiejętności komunikacyjnych z własnym dzieckiem (<i>Szkola dla Rodziców, Opiekunów i Wychowawców</i>”- propozycja). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Umie rozpoznawać i nazywać własne emocje. ✚ Zna sposoby radzenia sobie z własnymi emocjami. ✚ Potrafi słuchać innych. ✚ Potrafi efektywnie komunikować się z rówieśnikami i osobami dorosłymi. ✚ Potrafi uporządkować wartości w wymiarze fizycznym, emocjonalnym, intelektualnym, społecznym, duchowym, religijnym. ✚ Ma świadomość ponoszenia konsekwencji za przejawianie niewłaściwych postaw i dokonywanie czynów związanych z agresją, przemocą, kradzieżami, wagarami itp.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>5. Wskazywanie wartości moralnych obowiązujących w aspekcie prawnym, wynikających z tradycji oraz w aspekcie religijnym.</p> <p>6. Uczenie rozpoznawania przejawów agresji i przemocy.</p> <p>7. Wskazywanie sposobów reagowania na przejawy agresji, przemocy, próby kradzieży oraz wagarów.</p> <p>8. Kształtowanie umiejętności brania odpowiedzialności za dokonywane czyny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogadanki, dyskusje na lekcjach wychowawczych, lekcjach religii, WOS, historii itp. na bazie realizowanych treści programowych. • Dostarczenie wiedzy na temat prawnej odpowiedzialności osób nieletnich za podejmowane czyny (spotkanie z prawnikiem, policjantem, kuratorem sądowym). • Wskazywanie sposobów reagowania na przejawy agresji, przemocy, próby kradzieży oraz wagarów (odgrywanie scenek- wcielanie się w role) • Wskazywanie osób i instytucji, do których uczeń może się zwrócić w sytuacjach problemowych (np. doznania agresji, przemocy, mobbingu ze strony rówieśników i osób dorosłych itp.) 	<ul style="list-style-type: none"> • Doskonalenie umiejętności diagnozowania i klasyfikowania źródeł agresji i przemocy w środowisku szkolnym. • Konsekwentne działania wszystkich pracowników szkoły w zwalczaniu wszelkich przejawów agresywnych i przemocowych zachowań uczniów (według opracowanego systemu oddziaływań w tym zakresie) • Edukacja prawna- odpowiedzialność nieletnich w świetle prawa (spotkanie z prawnikiem, policjantem, kuratorem sądowym). • Poszerzenie wiedzy na temat osób i instytucji, do których nauczyciel może się zwrócić w sytuacjach problemowych, przekraczających jego kompetencje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczenie wiedzy na temat stanu zagrożeń wynikających z zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży (w tym agresji, przemocy, wagarów, kradzieży itp.). • Informowanie na temat systemu reagowania na przejawy patologii szkole. 	<p>✚ Wie, do kogo zwrócić się w sytuacji doznania agresji, przemocy itp.</p> <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Dbają o podtrzymanie pozytywnych relacji z uczniem. ✚ Umieją aktywnie słuchać uczniów. ✚ Umieją radzić sobie z frustracją i stresem. ✚ Stosują wspólny system działań z rodzicami oraz innymi pracownikami szkoły w związku z przejawami patologicznych zachowań uczniów. <p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Umieją aktywnie słuchać swoich dzieci. ✚ Pomagają im w radzeniu sobie z frustracją i stresem. ✚ Umieją rozpoznawać przejawy agresji i przemocy u swoich dzieci oraz rówieśników. ✚ Posiadają umiejętności radzenia sobie z dzieckiem przejawiającym zachowania problemowe.

**CEL II: „CHCĘ ODPOWIEDZIALNIE FUNKCJONOWAĆ
W SZKOLE I SPOŁECZEŃSTWIE
W ZGODZIE Z SAMYM SOBĄ I ŚWIATEM”.**

Zadanie 1: Kształtowanie i utrwalanie pożądanych postaw i zachowań społecznych.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
1.Kształtowanie umiejętności dobrego współdziałania w grupie.	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne organizowanie imprez klasowych i szkolnych, zajęć sportowych i wycieczek szkolnych. (Imprezy przewidziane w kalendarzu imprez szkolnych, jak również imprezy o charakterze doraźnym). • Doskonalenie umiejętności interpersonalnych w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - dobrej komunikacji - „sztuki odmawiania” w sytuacjach nacisku grupowego (trening asertywności) - budowania dobrych relacji z ludźmi - wyzwiania empatii 	<ul style="list-style-type: none"> • Współdział nauczycieli w organizowaniu imprez szkolnych. • Doskonalenie umiejętności komunikowania się z uczniami: <ul style="list-style-type: none"> - trening interpersonalny - trening rozwijający umiejętności mediacji i negocjacji. • Wspólne wycieczki klasowe. 	<ul style="list-style-type: none"> • Włączanie rodziców do organizowania oraz udziału w imprezach szkolnych. • Wspieranie własnych dzieci w podejmowaniu działań zespołowych (wspólnie z kolegami z klasy). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Ma poczucie przynależności do zespołu klasowego. ✚ Czuje się współodpowiedzialny za działania na rzecz klasy. ✚ Zna zasady pracy w grupie. ✚ Potrafi wyrazić własne opinie na dany temat i uzasadnić je. ✚ Potrafi podporządkować cele własne celom grupy. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Czuwają nad prawidłowymi relacjami podczas pracy w grupie. <p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Wspierają inicjatywę i działania swoich dzieci.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>2. Wspomaganie samorządności w szkole.</p> <p>3. Rozwijanie poczucia integralności ze społecznością poprzez uwrażliwienie na sytuację drugiego człowieka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie przez uczniów różnorodnych działań na terenie szkoły, mających służyć społeczności szkolnej. • Pełnienie określonych funkcji w klasie, w tym- w samorządzie klasowym lub szkolnym. • Współpraca samorządów klasowych z samorządem szkolnym. • Otwieranie się na potrzeby innych w sytuacji ich trudnego położenia (np. w sytuacji klęsk żywiołowych). *Omawianie problemu, prowadzenie dyskusji na lekcjach języka polskiego, WOS, lekcjach wychowawczych, lekcjach religii, również na etapie edukacji wczesnoszkolnej. *Śledzenie wydarzeń z kraju i ze świata. • Działalność uczniów w ramach wolontariatu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie uczniów w podejmowaniu inicjatyw na rzecz środowiska szkolnego. • Budzenie u uczniów wrażliwości na potrzeby innych ludzi. • Wyzwalanie gotowości niesienia pomocy innym. • Współdziałanie w organizowaniu działań w ramach wolontariatu. 	<ul style="list-style-type: none"> • Wspieranie swoich dzieci w podejmowanych działaniach na rzecz innych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Ma możliwość wykazania się własną inicjatywą. ✚ Ma poczucie wpływu na funkcjonowanie szkoły, do której uczęszcza. ✚ Potrafi docenić takie wartości, jak: koleżeństwo, przyjaźń, zaufanie. ✚ Wykazuje wrażliwość na potrzeby innych ludzi będących w różnych sytuacjach życiowych. ✚ Ma potrzebę niesienia pomocy innym. ✚ Czuje się odpowiedzialny za los innych ludzi.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>4.Kształtowanie postaw tolerancji i szacunku dla odmienności oraz niepowtarzalności drugiego człowieka.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie: <ul style="list-style-type: none"> - zbiórek pieniężnych, żywności, środków higieny, lekarstw - akcji charytatywnych na rzecz osób dotkniętych tragedią • Pomoc ludziom starszym (w ramach wolontariatu). • Uświadamianie, czym jest tolerancja wobec odmienności innych ludzi. • Udział uczniów w warsztatach. • W miarę możliwości- spotkania integracyjne z dziećmi niepełnosprawnymi (współpraca z ośrodkami zajmującymi się opieką nad osobami niepełnosprawnymi). • Poznawanie odmiennych kultur (spotkania z podróżnikiem). • Analiza treści programowych na lekcjach historii, geografii. • 	<ul style="list-style-type: none"> • Stwarzanie sytuacji wychowawczych mających na celu wyzwolenie zachowań tolerancji i akceptacji wobec innych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie swoich dzieci na własnym przykładzie tolerancji i poszanowania odmienności innych osób. 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Potrafi okazywać akceptację dla osób o odmiennym wyglądzie, sposobie myślenia, osób słabszych, chorych i niepełnosprawnych. ✚ Szanuje indywidualność oraz odmienność kulturową lub rasową innych ludzi. ✚ Szanuje godność i poglądy innych ludzi. <p>Nauczyciele i rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Swoją postawą dają przykład tolerancji i szacunku dla odmienności drugiego człowieka.

Zadanie 2: Przygotowanie do pełnienia roli świadomego i odpowiedzialnego obywatela.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
1. Tworzenie warunków do kultywowania historii i tradycji szkoły, miasta, regionu i kraju.	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczenie w ceremoniałach szkoły: - <i>hymn i sztandar szkoły</i> - <i>Kronika Szkoły</i> - <i>Święto Szkoły</i> - <i>Złota Księga</i> - <i>Ślubowanie klas pierwszych</i> itp. • Uczestnictwo w konkursach szkolnych i międzyszkolnych związanych z patronem szkoły: - <i>Konkurs Wiedzy o Życiu i Twórczości Adama Mickiewicza</i> - <i>Konkurs Recytatorski Utworów Adama Mickiewicza</i> - <i>Konkurs Plastyczny- „Utwory Adama Mickiewicza w Plastyce”</i> • Uczestnictwo w <i>Szkolnym Konkursie Wiedzy o Historii i Tradycji Szkoły.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie ceremoniałów szkoły. • Organizowanie konkursów szkolnych i międzyszkolnych związanych z patronem szkoły. • Stwarzanie sytuacji wychowawczych, w których uczeń może poszerzyć wiedzę związaną z historią miejscowości, w której mieszka oraz dziedzictwem kulturowym rodzinnego miasta i regionu. • Organizowanie konkursów dotyczących historii i tradycji związanych z miastem i regionem, • Dbłość o kultywowanie tradycji narodowych wśród uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczestniczenie w imprezach szkolnych kultywujących historię i tradycje szkoły, do której uczęszcza dziecko. • 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> + Zna i szanuje historię i tradycje szkoły, miasta, regionu, kraju. + Umie zaprezentować walory swojej szkoły, miasta, regionu, kraju ojczystego. + Zna sylwetkę patrona szkoły. + Swym zachowaniem potrafi wyrazić swoje przywiązanie do rodziny, grupy rówieśniczej, społeczności szkolnej, miejscowości rodzinnej, kraju. + Zna Miejsca Pamięci Narodowej w Nowym Sączu oraz regionie. + Potrafi godnie się zachować w Miejscach Pamięci Narodowej, a także miejscach kultu. + Zna swoje prawa i powinności obywatelskie. + Szanuje symbole narodowe.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>2. Budowanie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział w wycieczkach szkolnych, zwiedzanie muzeów, wystaw • Opieka nad miejscami pamięci narodowej • Udział w konkursie literacko- plastyczno- fotograficznym: „MOJE MIASTO- MOJA MIŁOŚĆ”. • Udział w konkursie szkolnym- prezentacja i reklama swojej szkoły, swojego miasta (język polski, historia, plastyka). • Wdrażanie do okazywania szacunku symbolom narodowym, godnej postawy podczas wykonywania hymnu państwowego (różne uroczystości szkolne i pozaszkolne). • Udział w akademiach okolicznościowych związanych z obchodami świąt państwowych takich, jak np.: <ul style="list-style-type: none"> - Święto Niepodległości - rocznica Uchwalenia Konstytucji 3 Maja 	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie wiedzy związanej z historią miejscowości, w której mieszka uczeń oraz dziedzictwem kulturowym miasta i regionu podczas: <ul style="list-style-type: none"> - lekcji historii, języka polskiego, geografii, WOS, plastyki, muzyki, lekcji wychowawczych - wycieczek szkolnych - zwiedzania muzeów, wystaw, czy też miejsc pamięci narodowej • Organizowanie akademii związanych z obchodami świąt narodowych. 		<ul style="list-style-type: none"> + Zna i szanuje najważniejsze procedury funkcjonowania państwa demokratycznego. + Zna idee Unii Europejskiej, jej mocne i słabe strony. + Uświadamia sobie miejsce Polski w strukturze UE. + Czuje dumę z faktu, iż jest Polakiem. <p>Nauczyciele i rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Swoją postawą dają dowód swojej dumy z przynależności do społeczności „<i>Mickiewiczaków</i>”, a także przykład rzetelnego obywatela.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>2. Budowanie poczucia tożsamości narodowej, przywiązania do historii i tradycji narodowych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie konkursów wiedzy historycznej i obywatelskiej • Zapoznanie z najważniejszymi procedurami funkcjonowania państwa demokratycznego i jego obywateli (lekcje WOS i historii, lekcje wychowawcze). • Wprowadzenie uczniów w świat wydarzeń publicznych. • Wprowadzenie i pogłębienie wiedzy na temat genezy, historii i funkcjonowania Unii Europejskiej oraz miejsca Polski w Europie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Realizowanie treści programowych w zakresie wiedzy historycznej i obywatelskiej dotyczących Unii Europejskiej. 		
<p>3. Stwarzanie sytuacji mających na celu przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w różnych dziedzinach kultury.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Wspólne wyjścia z klasą do kina (np. MAF), wyjazdy do teatru, oglądanie różnego rodzaju wystaw, udział w wernisażach, koncertach muzycznych. • Przygotowywanie szkolnych akademii. 	<ul style="list-style-type: none"> • Przygotowanie uczniów do odbioru poszczególnych form kultury. • Poszerzenie wiedzy teoretycznej z zakresu kultury. 	<ul style="list-style-type: none"> • Angażowanie rodziców do współorganizowania i uczestniczenia razem z dziećmi w imprezach kulturalnych proponowanych przez szkołę, a także podjętych z własnej inicjatywy. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Umie korzystać ze zdobyczy kultury. ✚ Rozpoznaje i nazywa zjawiska kulturowe. ✚ Odczuwa potrzebę, przyjemność i satysfakcję z kontaktów z literaturą i sztuką.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>4. Wspomaganie ucznia w świadomym planowaniu przyszłości.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Udział uczniów w kołach zainteresowań. • Korzystanie z pomocy pedagoga, psychologa. 	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie kół zainteresowań dla uczniów na terenie szkoły. • Zachęcanie do udziału w kołach zainteresowań. • Pobudzanie wyobraźni uczniów do widzenia siebie w przyszłym zawodzie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Korzystanie z pomocy pedagoga, psychologa w zakresie rozpoznawania kompetencji i predyspozycji swoich dzieci. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Rozpoznaje swoje priorytetowe zainteresowania, zdolności. ✚ Potrafi sprecyzować, czym chciałby zajmować się w przyszłości. ✚ Zna swoje możliwości i predyspozycje do wykonywania określonych zawodów. ✚ Wie, do kogo zwrócić się o pomoc przy dokonywaniu wyboru przyszłej szkoły. <p>Nauczyciele i rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Rozpoznają kompetencje i predyspozycje dzieci do wykonywania określonego zawodu. ✚ Wspierają dzieci w ich ewentualnym wyborze, przyszłego zawodu (pomoc w wyborze odpowiedniej szkoły na dalszym etapie kształcenia).

CEL III: „MAM ŚWIADOMOŚĆ, JAK WAŻNE DLA MOJEGO ŻYCIA I INNYCH JEST CZYSTE ŚRODOWISKO”.

Zadanie 1: Przygotowanie młodego człowieka do brania odpowiedzialności za funkcjonowanie środowiska naturalnego, w którym żyje.

Podmiot Zakres działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>1. Dostarczanie wiedzy uczniowi na temat zagrożeń wynikających z degradacji środowiska naturalnego.</p> <p>2. Kształtowanie postawy szacunku dla środowiska przyrodniczego.</p> <p>3. Wyzwalanie poczucia odpowiedzialności za stan środowiska naturalnego oraz wrażliwości na los zwierząt.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z tematyką zanieczyszczenia i ochrony środowiska naturalnego podczas: lekcji przyrody, biologii, geografii, WOS, zajęć kółka ekologicznego. • Organizowanie i uczestnictwo w akcjach proekologicznych. • Propagowanie haseł o charakterze ekologicznym. • Udział w konkursach dotyczących ekologii i ochrony środowiska naturalnego. • Zajęcia terenowe i wycieczki szkolne - np. Szkolny Rajd Górski, połączone z obserwacją przyrodniczą. • Wizyta w azylu dla zwierząt. 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizują i wspólnie z uczniami uczestniczą w różnych formach zajęć o charakterze proekologicznym. • Przekazują niezbędną wiedzę z zakresu podstawowych procesów zachodzących w przyrodzie (głównie nauczyciele przyrody, biologii, geografii) • Uświadamiają uczniów o odpowiedzialności za środowisko naturalne, jaka spoczywa na każdym człowieku, jako członku we wspólnocie biosfery. • Uwrażliwiają na los krzywdzonych zwierząt, ucząc, jak zachować się w sytuacji, kiedy ktoś krzywdzi zwierzę. 	<ul style="list-style-type: none"> • Włączają się w organizowanie różnorodnych działań o charakterze proekologicznym inicjowanych przez szkołę. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Ma świadomość istoty środowiska naturalnego dla życia każdego człowieka i zagrożeń wynikających z dominacji człowieka nad przyrodą. + Zna swoje obowiązki względem środowiska naturalnego. + Potrafi podjąć działania mające na celu ochronę środowiska naturalnego, w którym żyje. + Wykazuje wrażliwość na los krzywdzonych zwierząt. <p>Rodzice i nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Swoją postawą dają przykład właściwych zachowań proekologicznych.

CEL IV: „ZDROWIE I BEZPIECZEŃSTWO – TO MÓJ ŚWIADOMY WYBÓR”.

Zadanie 1: Wdrażanie dziecka do dbałości o własne bezpieczeństwo i innych na terenie szkoły i poza nią.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>1. Uświadamianie dziecka o zagrożeniach komunikacyjnych i wdrażanie do bezpiecznych zachowań w tym względzie.</p> <p>2. Wdrażanie dziecka do konieczności stosowania zasady ograniczonego zaufania do osób nieznajomych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z podstawowymi znakami drogowymi, wybranymi przepisami bezpieczeństwa w ruchu drogowym oraz zasadami zachowania w środkach publicznego transportu zbiorowego: <ul style="list-style-type: none"> - przy wykorzystaniu treści programowych na danym etapie kształcenia, - podczas gier i zabaw na lekcjach wychowania fizycznego, - w trakcie wycieczek klasowych, - podczas spotkań z przedstawicielem Policji. • Uświadamianie niebezpieczeństw płynących ze strony osób nieznajomych, mających złe zamiary wobec dziecka. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zdobywanie umiejętności z zakresu wdrażania uczniów do bezpieczeństwa w ruchu drogowym. • Organizowanie spotkań z przedstawicielem Policji. 	<ul style="list-style-type: none"> • Włączanie rodziców do organizowania oraz udziału w wycieczkach szkolnych, mających na celu wdrażanie do bezpieczeństwa dzieci podczas poruszania się po drogach oraz w środkach komunikacji publicznej. • Dbłość o systematyczne wdrażanie dzieci do przestrzegania zasad związanych z bezpieczeństwem. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Rozróżnia podstawowe znaki drogowe. + Stosuje wybrane przepisy bezpieczeństwa w ruchu drogowym. + Wie, jak zachować się podczas korzystania ze środków publicznego transportu zbiorowego. <p>Nauczyciele i rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Czuwają nad bezpieczeństwem dzieci podczas wycieczek klasowych i wyjść poza szkołę oraz miejsce zamieszkania (w przypadku rodziców). + Wykorzystują każdą sytuację do utrwalania u dzieci postaw przestrzegania zasad bezpiecznego poruszania się po drogach oraz korzystania ze środków komunikacji publicznej.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądanee efekty
3. Uświadamianie o nadzwyczajnych zagrożeniach (pochodzenia naturalnego oraz wywołanych przez człowieka).	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie istnienia zagrożeń płynących ze środowiska naturalnego (np. nagła zmiana pogody, huragan, ulewne deszcze, burza, susza) oraz ich następstw (powódź, pożar, piorun) • Wpajanie odpowiednich sposobów zachowania w takich sytuacjach. • Wprowadzenie zasad bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku. • Uświadamianie zagrożeń płynących z niewłaściwego użytkowania sprzętu technicznego i sportowego (lekcje techniki, wychowania fizycznego, chemii, fizyki oraz informatyki). • Wpajanie zasad bezpieczeństwa w szkole: <ul style="list-style-type: none"> - bezpiecznego poruszania się po korytarzu szkolnym, - znajomość drogi ewakuacyjnej, 	<ul style="list-style-type: none"> • Poszerzenie swojej wiedzy na temat potencjalnych zagrożeń oraz sposobów ich unikania, a także zachowań w sytuacji zetknięcia się z nimi. • Udział razem z uczniami w projektach dotyczących bezpiecznych zachowań na wypadek zaistniałych zagrożeń. • Systematyczne przypominanie dzieciom zasad bezpieczeństwa. • Udział razem z dziećmi w ćwiczeniach dotyczących systemów ostrzegawczych i zasad ewakuacji na wypadek zaistnienia zagrożeń. 	<ul style="list-style-type: none"> • Włączanie rodziców do wdrażania dzieci do przestrzegania zasad bezpieczeństwa w zetknięciu z różnymi formami zagrożeń. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Ma świadomość istnienia zagrożeń ze środowiska naturalnego oraz spowodowanych przez człowieka. ✚ Umie się zachować w razie zaistnienia takich zagrożeń. ✚ Potrafi bezpiecznie i odpowiedzialnie korzystać ze sprzętu sportowego i technicznego zarówno w szkole, jak i poza nią. ✚ Umie stosować zasady bezpiecznej zabawy w różnych warunkach i porach roku. ✚ Zna numery alarmowe do instytucji, zajmującej się bezpieczeństwem. <p>Nauczyciele i rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Swoją postawą dają uczniom wzór bezpiecznego postępowania w sytuacjach zagrożenia oraz uniknięcia takich zagrożeń.

4. Zapoznanie z zasadami ostrzegania ludności o zagrożeniach oraz zasadami właściwego zachowania się na wypadek zaistnienia takich zagrożeń.

- znajomość sygnałów ostrzegawczych, znaków i symboli informujących o różnych rodzajach niebezpieczeństw.

- Zapoznanie z zasadami ostrzegania ludności o zagrożeniach.

Realizację tych zadań należy rozpocząć już na etapie edukacji wczesnoszkolnej, a następnie kontynuować w kolejnych klasach- poprzez wprowadzanie treści programowych na zajęciach lekcyjnych z różnych przedmiotów nauczania, wprowadzanie form zabawy, prowadzenie form zabawy, pogadanek, czy też ćwiczeń (np. ewakuacji) przeprowadzanych w szkole.

- Uczenie podstawowych umiejętności w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej (zakres wprowadzanych umiejętności w zależności od wieku dzieci).

- Udział w szkoleniu w zakresie udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

5. Kształtowanie umiejętności udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej.

Uczeń:

- + Stosuje się do zasad bezpieczeństwa a szkole.
- + Odnajduje drogę ewakuacyjną.
- + Rozpoznaje znaki i symbole informujące o różnych rodzajach niebezpieczeństw i zachowuje się zgodnie z informacją w nich zawartą.
- + Zna sygnały ostrzegawcze i wie, jak zachować się na wypadek zaistnienia takich sygnałów.
- + Wie, do kogo zwrócić się na wypadek zagrożenia.

Nauczyciele:

- + Znają znaki i sygnały ostrzegawcze informujące o zagrożeniach.

Uczeń:

- + Potrafi zachować się w sytuacji wymagającej udzielenia komuś pierwszej pomocy.
- + Wie, w jaki sposób i do kogo zwrócić się o pomoc dla osoby poszkodowanej.

Zadanie 2: Promowanie idei zdrowego stylu życia.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
1. Zapoznanie ucznia z ideą zdrowego stylu życia.	<ul style="list-style-type: none"> • Określenie priorytetów związanych ze zdrowiem. • Zapoznanie z podstawowymi zasadami dbałości o zdrowie własne i innych. - <i>współpraca z pielęgniarką szkolną,</i> - <i>pogadanki na lekcjach wychowawczych,</i> - <i>realizacja treści programowych na lekcjach biologii, wych. fiz.</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Wzbogacanie swojej wiedzy z zakresu sposobów wdrażania zdrowego stylu życia wśród uczniów. • Odbywanie konsultacji z pielęgniarką szkolną, pedagogiem, psychologiem. • Udział w warsztatach dotyczących sposobów promowania zdrowia w pracy wychowawczej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Włączanie się w akcje promujące ideę zdrowego stylu życia. 	Uczeń: <ul style="list-style-type: none"> ✚ Znając ideę zdrowego stylu życia stara się ją promować i wprowadzać w życie. ✚ Rozróżnia pojęcia: <i>higiena ciała i higiena umysłu.</i> ✚ Ma świadomość znaczenia zdrowego stylu życia oraz zdrowego odżywiania się dla utrzymania własnego zdrowia. ✚ Zna konsekwencje niewłaściwego odżywiania się .

Podmiot Strategia działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>2. Wdrażanie ucznia do prowadzenia higienicznego trybu życia oraz zdrowego odżywiania.</p>	<p><i>oraz wychowania do życia w rodzinie,</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>tworzenie gazetek o tematyce zdrowotnej,</i> - <i>cykl zajęć na lekcjach religii wskazujących na wartość życia ludzkiego.</i> <ul style="list-style-type: none"> • Kształtowanie umiejętności kreowania środowiska sprzyjającego zdrowemu stylowi życia. • Uświadamianie, iż nieodpowiedzialne korzystanie z technologii ma wpływ na utratę zdrowia. • Wdrażanie do dbałości o higienę pracy. • Zapoznanie z zasadami zdrowego, racjonalnego odżywiania się, higieny osobistej i aktywności fizycznej. • Zapoznanie z właściwościami różnych produktów spożywczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Dbłość o estetykę własną i ucznia. • Organizowanie otoczenia ucznia sprzyjającego jego harmonijnemu rozwojowi: <ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowanie terenu wokół szkoły, - dbłość o estetykę klasy i szkoły. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pomoc w organizowaniu szkolnego otoczenia ucznia. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Potrafi kreować warunki otoczenia, które sprzyjają zdrowemu stylowi życia. ✚ Ubiera się odpowiednio do stanu pogody. ✚ Zna konsekwencje krótkoterminowych i długoterminowych konsekwencji zachowań prozdrowotnych i zagrażających zdrowiu. ✚ Zna konsekwencje złego nieracjonalnego odżywiania. ✚ Doskonali i wzmacnia zdrowie fizyczne. ✚ Umie wybrać te formy spędzania wolnego czasu, które przynoszą korzyść dla ich zdrowia. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Swoim przykładem zachęcają dzieci do racjonalnego odżywiania oraz zachęcają uczniów do korzystania z czynnych form wypoczynku.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>3.Promowanie aktywnego odpoczynku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie znaczenia odpowiedniej diety dla utrzymania zdrowia. • Kształtowanie nawyku właściwego ubioru adekwatnego do stanu pogody. -pogadanki na lekcjach wychowawczych, lekcjach biologii, wychowania fizycznego, -organizowanie spotkań z pielęgniarką, lekarzem, dietetykiem, - organizowanie tradycyjnych „Kiermaszów ze zdrową żywnością” (promowanie owoców sezonowych). • Uświadamianie znaczenia ruchu dla zdrowia człowieka. -pogadanki na lekcjach wychowawczych, lekcjach biologii, wychowania fizycznego, -organizowanie spotkań z fizjoterapeutą, 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizacja „<i>Kiermaszu ze zdrową żywnością</i>”. • Udział wraz z uczniami w corocznym Szkolnym Rajdzie Górkim. 	<ul style="list-style-type: none"> • Udział wraz z dziećmi w corocznym Szkolnym Rajdzie Górkim. 	<p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Włączają się aktywnie do pomocy w organizowanie akcji mających na celu propagowanie zdrowego stylu życia. ✚ Wiedzą, jakie możliwości spędzania wolnego czasu w szkole mają ich dzieci na terenie szkoły i poza nią. <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Wie, jak duże znaczenie dla jego zdrowia ma aktywność fizyczna. ✚ Potrafi wybrać formę aktywności fizycznej odpowiadającą jego potrzebom ruchowym.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>4. Uświadamianie uczniowi zmian zachodzących w jego organizmie w związku dorastaniem.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie konkursów o tematyce zdrowotnej, - organizowanie na terenie szkoły zawodów sportowych, - sportowe zajęcia pozalekcyjne, - udział uczniów w Szkolnym Rajdzie Górskim <ul style="list-style-type: none"> • Nabywanie umiejętności gromadzenia i porządkowania wiedzy o sobie. • Kształtowanie świadomości własnego ciała z uwzględnieniem zmian fizycznych i psychicznych w okresie dorastania. <p>- realizacja treści programowych z biologii, wychowania do życia w rodzinie,</p> <p>- pogadanki na lekcjach wychowawczych,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębianie swojej wiedzy z zakresu psychologii rozwojowej, w tym szczególnie dotyczącej okresu adolescencji młodzieży: <ul style="list-style-type: none"> - samokształcenie nauczycieli, - udział w kursach i warsztatach dotyczących zagadnienia, - konsultacje z pedagogiem szkolnym, psychologiem, - współpraca z Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną oraz SOiK. 	<ul style="list-style-type: none"> • Włączanie rodziców do organizowania oraz udziału w wycieczkach szkolnych, mających na celu promowanie aktywnego stylu życia. • Wzbogacanie wiedzy na tematy związane z dorastaniem dzieci: <ul style="list-style-type: none"> - spotkanie z pedagogiem szkolnym, psychologiem, - konsultacje z wychowawcą klasy, - korzystanie z literatury fachowej przeznaczonej dla rodziców w tym względzie, - ewentualny udział w warsztatach dla rodziców poświęconych problemom związanych z okresem adolescencji. 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Bierze aktywny udział w różnych akcjach, konkursach na terenie szkoły i poza nią promujących zdrowie. <p>Rodzice i nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Swym zaangażowaniem w promowanie idei zdrowego stylu życia zachęcają uczniów do dbałości o własną aktywność w tym względzie. <p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Ma świadomość zmian zachodzących w jego ciele w związku z okresem dojrzewania. ✚ Wie, jaki mają one wpływ na jego wygląd, samopoczucie oraz zachowanie. ✚ Zna wymogi higieny wynikające ze zmian zachodzących w jego organizmie w okresie dojrzewania.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
	<p>- spotkanie z psychologiem, pedagogiem, pielęgniarką szkolną, - wskazywanie literatury dostępnej w tym zakresie dla młodzieży.</p>	<p>- ewentualne uczestnictwo w zajęciach „Szkoly dla Rodziców, Opiekunów i Wychowawców”.</p>	<p>- ewentualne uczestnictwo w zajęciach „Szkoly dla Rodziców, Opiekunów i Wychowawców”.</p>	<p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Mają pełną świadomość zmian psychicznych i fizycznych zachodzących u młodego człowieka w związku z okresem dorastania. ✚ Wiedzą, co stanowi normę w zachowaniach uczniów, a co patologię. ✚ Potrafią rozmawiać z młodzieżą o problemach związanych z dorastaniem. <p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Mają wiedzę na temat procesów zachodzących w ciele i psychice dzieci w okresie dorastania. ✚ Znają potrzeby swoich dzieci. ✚ Wiedzą, do kogo zwrócić się w sytuacji pojawienia się problemów wychowawczych wynikających z okresu dojrzewania.

**Zadanie 3: Kształtowanie postaw sprzyjających podejmowaniu racjonalnych decyzji
związanych z używaniem alkoholu, środków psychoaktywnych oraz paleniem tytoniu.**

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>1. Uświadamianie mechanizmów powstawania szkodliwych nawyków.</p> <p>2. Dostarczanie najistotniejszych informacji na temat substancji szkodliwych i ich wpływu na organizm młodego człowieka.</p> <p>3. Uczenie podejmowania racjonalnych decyzji związanych z sięganiem po używki i środki odurzające.</p> <p>4. Uczenie asertywności w sytuacjach ryzykownych związanych z sięganiem po środki psychoaktywne.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Dostarczenie rzetelnej i adekwatnej do potrzeb wiedzy na temat substancji szkodliwych dla zdrowia oraz mechanizmów, jakie rządzą uzależnieniami u młodych ludzi. • Wskazywanie skutków podejmowana niewłaściwych decyzji związanych z sięganiem po używki i środki odurzające. • Wskazywanie zagrożeń czyhających na młodych ludzi w związku z sięganiem po środki psychoaktywne. • Analizowanie sytuacji, w których uczniowie podejmują ryzykowne decyzje. <p><i>*Zakres przekazywanych treści ściśle dostosowany do wieku i potrzeb dzieci.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Pogłębianie swojej wiedzy na temat uzależnień, zwłaszcza w aspekcie dzieci i młodzieży. • Zdobywanie bieżących informacji na temat zmieniającego się rynku substancji psychoaktywnych. • Bieżące monitorowanie ewentualnych zagrożeń dla swoich podopiecznych w tym względzie. • Rozwijanie swoich umiejętności wychowawczych i psychoprofilaktycznych. • Wspierania rodziców w działaniach wychowawczych. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie zagrożeń czyhających na dzieci i młodzież we współczesnym świecie. • Pogłębianie wiedzy na temat środków psychoaktywnych dostępnych dla młodych ludzi, ich wpływu na organizm dziecka i związanych z tym uzależnień. • Wskazanie sposobów rozpoznawania u dzieci i młodzieży symptomów używania środków psychoaktywnych. • Wyposażenie w informacje, do kogo rodzic może się zwrócić w razie zaistnienia sytuacji problemowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Zna swoje słabości. + Zna skutki złych nawyków. + Zna rodzaje środków uzależniających i ich wpływ na organizm człowieka. + Ma świadomość zagrożeń, jakie czyhają na dzieci i młodzież w związku ze środkami psychoaktywnymi. + Ma świadomość konsekwencji swoich zachowań związanych z sięganiem po używki i środki odurzające. + Umie dokonać racjonalnego wyboru. + Wie, do kogo zwrócić się o pomoc w sytuacji zagrożenia siebie lub rówieśników.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
	<ul style="list-style-type: none"> - Spotkania z pielęgniarką szkolną oraz specjalistą ds. uzależnień (np. z SOiK-u). - Spotkanie z policjantem, kuratorem. - Pogadanki na lekcjach wychowawczych. - Realizacja treści programowych na lekcjach biologii, chemii, wychowania do życia w rodzinie. - Wybrane artykuły, audycje w prasie, TV, Internecie itp. - Doskonalenie umiejętności interpersonalnych budujących udane relacje z ludźmi, a jednocześnie uczenie właściwych zachowań chronienia siebie w sytuacjach niebezpiecznych, zagrażających zdrowiu lub życiu, (uczenie „sztuki odmawiania”, trening interpersonalny, trening rozwijający umiejętności negocjowania i mediacji) 			

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
	<p>- Realizowanie różnych programów profilaktycznych np.: <i>„Nie, dziękuję”, „Siedem kroków”, „W tobie jest siła”, „Być na fali”</i> <i>(do wyboru, dostosowując do wiedzy, poziomu i potrzeb uczestników programu ”).</i></p> <p>- Organizowanie imprez szkolnych pod hasłem: <i>„Używkom i narkotykom Nie!”.</i></p> <p>- Włączanie uczniów w akcje: <i>np. „Dzień bez papierosa”.</i></p> <p>- Organizowanie różnorodnych konkursów (np. konkursu na plakat „Walka z nałogiem”).</p>			

Zadanie 4: Kształtowanie umiejętności dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów podczas korzystania z Internetu oraz doskonalenie umiejętności interpersonalnych niezbędnych w radzeniu sobie w sytuacjach zagrożenia.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>1. Uświadamianie dziecku niebezpieczeństw, jakie czyhają na młodych użytkowników w Internecie.</p> <p>2. Wdrażanie do dokonywania świadomych i odpowiedzialnych wyborów w trakcie korzystania z zasobów dostępnych w Internecie, krytycznej analizy informacji oraz bezpiecznego poruszania się w przestrzeni cyfrowej</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zapoznanie z niebezpieczeństwami, na jakie mogą być narażeni młodzi użytkownicy sieci internetowej: - niebezpieczne treści (pornografia, przemoc, rasizm, promowanie zażywania narkotyków, skrajnego odchudzania, nakłanianie do zachowań autodestrukcyjnych, łącznie z samobójstwem). - niebezpieczne kontakty (zjawiska tzw. groomingu, werbunek do sekty, czy grupy przestępczej itp.) - cyberprzemoc i seksting (agresja elektroniczna, nękanie itp.) - uzależnienie od Internetu - nieświadome uczestniczenie w działaniach niezgodnych z prawem. <p>* Zakres przekazywanych treści ściśle dostosowany do wieku i potrzeb dzieci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Towarzystwo dzieciom w odkrywaniu Internetu. • Wzbogacanie wiedzy na temat pojawiających się zagrożeń w sieci internetowej. • Poszukiwanie skutecznych metod przeciwdziałania cyberprzemocy (ochrona dzieci przed agresją elektroniczną z jednej strony, z drugiej zaś- zapobieganie podejmowaniu przez nich prób cyberprzemocy). • Zapewnienie wsparcia uczniom, którzy mieli negatywne doświadczenia w tym względzie. 	<ul style="list-style-type: none"> • Towarzystwo dziecku w odkrywaniu Internetu • Kontrola rodzicielska nad użytkowaniem sieci internetowej przez dziecko. • Kształcenie umiejętności rozpoznawania u dzieci sygnałów będących symptomami zagrożenia ze strony Internetu. (spotkanie z psychologiem, pedagogiem szkolnym). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> + Wie, jakie zagrożenia czyhają na niego podczas korzystania z Internetu. + Wie, że osoby napotkane zarówno w miejscach publicznych, jak i w Internecie mogą stanowić realne zagrożenie dla niego i rówieśników. + Umieją dokonać właściwych wyborów. + W sytuacjach presji, czy też zagrożenia potrafi zachować się asertywnie. + Umieją wyrazić własne zdanie na dany temat w sposób nienaruszający godności drugiego człowieka. + Potrafią efektywnie komunikować się. + Zna i stosuje zasady NETYKIETY.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
<p>3.Przygotowanie do nawiązywania i utrzymywania bezpiecznych, opartych na wzajemnym szacunku relacji z innymi użytkownikami sieci.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Uświadamianie konieczności stosowania zasady ograniczonego zaufania do osób nieznanym (zarówno tych spotkanych na ulicy, jak i tych, z którymi dziecko spotyka się w Internecie - <i>pogadanki na lekcjach wychowawczych</i> - <i>spotkanie z policjantem.</i> • Doskonalenie umiejętności interpersonalnych: - <i>uczenie „sztuki odmawiania”, chronienia siebie w sytuacji nacisku ze strony innych.</i> - <i>trening asertywności.</i> • Wskazywanie osób na terenie szkoły, do których można zwrócić się w sytuacji poczucia zagrożenia. 	<ul style="list-style-type: none"> • Uczenie zasad dobrego zachowania w Internecie – zasad NETYKIETY. 		<ul style="list-style-type: none"> ✚ Wie, do kogo zwrócić się w sytuacji zagrożenia lub niekomfortowej sytuacji w zetknięciu z niepożądanymi treściami bądź osobami podczas korzystania z Internetu. <p>Nauczyciele:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✚ Służą pomocą uczniom w rozwiązywaniu ich problemów, radzeniu sobie z trudnymi sytuacjami wynikającymi z użytkowania Internetu. ✚ Wskazują, gdzie szukać pomocy w trudniejszych przypadkach. ✚ Dbają o dobry kontakt z rodzicami w kwestii problematyki związanej z zagrożeniami płynącymi z użytkowania sieci internetowej.

Podmiot Strategie działania	Uczniowie	Nauczyciele	Rodzice	Pożądane efekty
	<ul style="list-style-type: none"> Wpajanie zasad NETYKIETY (zasad dobrego zachowania w Internecie). 			<p>Rodzice:</p> <ul style="list-style-type: none"> Czuwają nad właściwym korzystaniem z Internetu przez dzieci. Umieją dostrzec zmiany w zachowaniu dziecka sugerujące przeżywanie problemów. Współpracują z wychowawcą, pedagogiem szkolnym w sytuacji zaistnienia problemów wynikających z korzystania z Internetu przez dzieci. Wiedzą, do kogo zwrócić się w razie przypadków skrajnego uzależnienia dzieci od Internetu.